

Y-SÄÄTIÖ

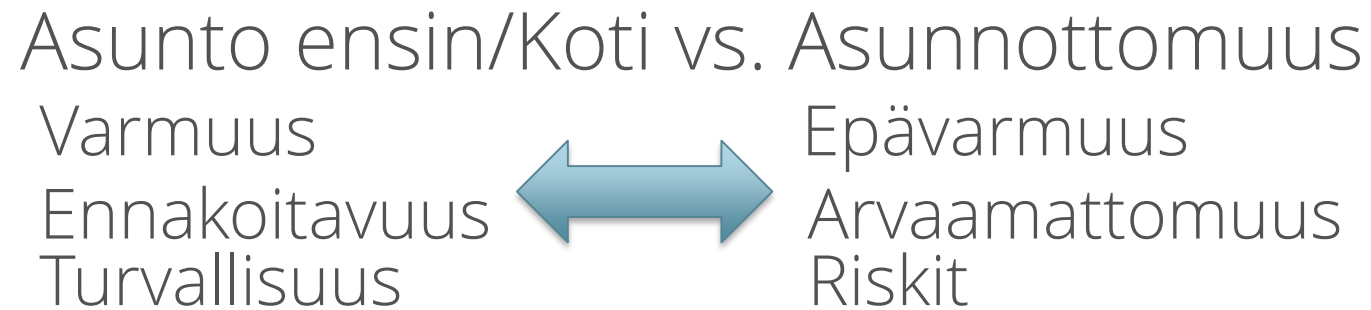
ASUNTO ENSIN – KOULUTUS
30.1.2019

Pilvi Cole
Hankekoordinaattori
NEA – Nais erityisyys asunnottomuustyössä

TURVALLISUUS

- MITÄ, JOS MINÄ OLISIN ASUNNOTON?
- MITÄ KOTI MINULLE MERKITSEE?

Ontologinen turvallisuus: Anthony Giddens (1990): yksilön tunne jatkuvuudesta ja tapahtumien järjestyksestä, kuljettaa kriisien ja ongelmatilanteiden läpi, rutiinit

TOIPUMISORIENTAATIO ASUNTO ENSIN-MALLISSA

TAVOITTEENA POSITIIVISELLA TAVALLA TUKEA TOISTA IHMISTÄ

- KOHTI TURVALLISTA JA PALKITSEVAA ELÄMÄÄ
 - OSAKSI YHTEISÖÄ
 - ASUMISEN ONNISTUMISESSA
 - SOSIAALISISSA TILANTEISSA
 - TALOUDEN HALLINNASSA
- > IHMISTÄ TUETAAN VALITSEMAAN ELÄMÄ, JOSSA
- IHMINEN KOKEE, ETTÄ HÄNELLÄ ON MERKITYSTÄ
 - IHMINEN KOKEE ELÄMÄNSÄ TURVALLISEMMAKSI JA PAREMMAKSI
 - IHMINEN KOKEE, ETTÄ HÄNELLÄ ON VALTA JA VASTUU OMASTA ELÄMÄSTÄ

ASUNTO ENSIN-MALLISSA KANNUSTETAAN

- ❑ PSYKKISTEN JA FYYSSISTEN ONGELMIEN HOITAMISEEN
- ❑ HAITTOJEN VÄHENTÄMISEEN – RISKIEN TUNNISTAMINEN
- ❑ TIETOISUUTEEN POSITIIVISEN MUUTOKSEN MAHDOLLISUUDESTA
- ❑ TIETOISUUTEEN PAREMMAN ELÄMÄN MAHDOLLISUUDESTA

MITÄ TOIPUMINEN ON JA EI OLE?

- ❑ TOIPUMINEN EI TARKOITA, ETTÄ
 - ❑ IHMINEN EI KOE ENÄÄ ONGELMIA, OIREITA TAI HAASTEITA
 - ❑ IHMINEN EI ENÄÄ KÄYTÄ PALVELUITA
 - ❑ IHMINEN ON KYKENEVÄ ASUMAAN ITSENÄISESTI

- ❑ TOIPUMISPROSESSI ON
 - ❑ YKSILÖLLINEN
 - ❑ KOKEILUA JA EREHDYKSIÄ
 - ❑ PIENIÄ ASKELIA ETEEN JA TAAKSEPÄIN
 - ❑ ONNISTUNEIDEN KOKEMUSTEN ESILLE TUOMISTA
 - ❑ TUNTEIDEN KOKEMUSTA

-> TÄRKEÄÄ, ETTÄ PROSESSI ON YKSILÖLLINEN JA TUKI JOUSTAVAA, JOTTA OMAN TOIPUMISPOLUN VALINTA ON MAHDOLLINEN

MITEN TOIPUMINEN NÄKYYPÄ?

- IHMINEN ON KYKENEVÄ OTTAMAAN LISÄÄ VASTUUTA (VERTAISTUEN ANTAMINEN, OMAN TUKISUUNNITELMAN KEHITTÄMINEN JNE.)
- IHMISSUHTEIDEN KEHITTÄMISESSÄ
- TUNTEIDEN YMMÄRTÄMISESSÄ JA ILMAISUSSA
- LUOTTAMUKSELLISTEN SUHTEIDEN RAKENTUMISESSA
- OMASTA ITSESTÄÄN HUOLEHTIMISENA
- TAVOITTEIDEN ASETTAMISENA
- PÄÄTÖSTEN TEKEMISENÄ

MITÄ TARVITAAN?

- TOIVOA JA OPTIMISMIA
- TIETOA TRAUMAKOKEMUSTEN VAIKUTUKSISTA
- VAHVUUKSIEN JA VOIMAVAROJEN MAKSIMOINTIA
- USKOA POSITIIVISEN MUUTOKSEN MAHDOLLISUUTEEN
- YMMÄRRYSTÄ
- KUUNTELUA
- VUOROVAIKUTUSTA
- HYVÄKSYNTÄÄ – OLEN MUUTAKIN KUIN DIAGNOOSI
- LÄSNÄOLOA
- USKOA TOIPUMISEEN
- TOISEN NÄKÖKULMAN HUOMIOIMISTA

TRAUMA

= HENKILÖKOHTAINEN VAHINGOITTAVA/UHKAAVA
KOKEMUS JOSTAKIN TAPAHTUMASTA TAI TILANTEESTA,
MIKÄ VAIKUTTAA IHMISEN HYVINVOINTIIN JA KYKYYN
TOIMIA

TRAUMA

- tunne kontrollin puutteesta ja turvattomuudesta niin fyysisesti kuin psyykkisesti
 - Vaikeus luottaa toisiin ihmisiin (valtasuhteet) ja sosiaalinen eristäytyminen
 - Vaikeus kontrolloida tunteita (taistele/pakene reaktiot)
 - Riskikäyttäytyminen
 - Huono itsetunto
 - Opittu avuttomuus
- > vaikeus ottaa tukea vastaan

”Toisen saappaissa”

- Toimiakseen ihminen muodostaa käsityksen tilanteesta, ihmisestä, maailmasta
 - Jokaisella ihmisellä on oma käsityksensä
 - Kenenkään käsitys ei ole oikein tai väärin, vaan rajallinen osa todellisuudesta
 - Kenenkään näkökulma ei ole totuus
 - Toisen viesti voi tarkoittaa toiselle muuta (ystävällinen huomioiminen=tungettelu)
 - Jokainen toimii koko ajan parhaalla mahdollisella tavalla omista lähtökohdista käsin
 - -> huomioitaessa eri käsitykset ja näkökulmat päästää aitoon vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön

Ajattele tilannetta, jossa olet kokenut toisen ihmisen käytöksen vaikeaksi ymmärtää.
Mieti, mikä myönteinen tarkoitus käyttäytymisen takana voisi olla.
Keskustelu tästä parin kanssa.

Perheterapeutti G. Weeks (1977) ”Näkökulman vaihtamisen taito”

- Eristäytyvä –
- tutkii omaa tietoisuuttaan
- Vetäytyvä –
- pitää huolta itsestään
- Passiivinen –
- kyky hyväksyä asiat sellaisina kuin ne ovat
- Antisosiaalinen –
- valitsee huolellisesti tuttavansa
- Epäröivä –
- tutkii kaikki mahdollisuudet
- Yliherkkä –
- virittäytynyt toisten ihmisten aallonpituudelle, elävä ja hereillä oleva
- Kontrolloiva –
- haluaa pitää ympäristönsä järjestyksessä
- Impulsiivinen –
- kykenee irrottelemaan ja olemaan spontaani
- Vastahankainen –
- etsii omaa tapaa tehdä asiat

Yömajasta omaan asuntoon – Alppituvan perustaminen

”TÄLLÄ ELÄMÄNHISTORIAALLA JA NÄILLÄ VOIMAVAROILLA VAATIMUS RAITTIUDESTA IHMISARVOISEN HOIDON EHTONA ON MINULLE TÄYSIN MAHDOTON. MIKSI ASETATTE MINULLE SELLAISEN MORAALISEN EHDON, JOHON EN KERTA KAIKKIAAN PYSTY? ONKO RAITTIUDEN VAATIMUS TEILLE NIIN TÄRKEÄ, ETTÄ SE TAPPAA MINULTA OIKEUDEN IHMISYYTEEN? NIIN MONTA YRITYSTÄ ON TAKANA, JA AINA ON TULLUT KENGÄNKUVA PERSUKSIIN.

EIKÖ VOISI AJATELLA SELLAISTA VANHAINKOTIA, JOSSA SAISIN OLLA OMA ITSENI RIIPPUVUUKSINENI PÄIVINENI? VOISITTEKO AJATELLA, ETTÄ KYSYISITTE MINULTA ITSELTÄNI, MIKÄ ON MINULLE HYVÄKSI? VOISITTEKO YRITTÄÄ KOHDELLA MINUA IHMISENÄ, VAIKKA EN PYSTYKÄÄN MAKSAMAAN TAKAISIN MUUTTAMALLA ELÄMÄNTAPOJANI MORAALISTEN VAATIMUSTENNE MUKAISIKSI? SITÄ VOIN SENTÄÄN YRITTÄÄ, ETTÄ KORVIKKEIDEN SIJASTA KÄYTÄN TERVEELLISEMPÄÄ VALTION VIINAA, JOS VAIN SAAN SITÄ HANKITTUA.”

ASIAKAS CASE

Maija on 34-vuotias nainen ja hän on asunut asumispalveluyksikössä puoli vuotta oltuaan sitä ennen kaksi vuotta asunnottomana. Maija on kertonut majailleensa silloin lähinnä miespuolisten tuttavien luona mutta ei halua kertoa asiasta enempää. Muuttaessaan asumisyksikköön Maija kertoi olevansa todella onnellinen uudesta kodista, hän vaikutti iloiselta ja sisusti asuntoa. Hän kertoi myös vähentäneensä päihteiden käyttöä, koska halusi pitää kotinsa siistinä.

Kaksi kuukautta sitten Maija ilmoitti asumisyksikön henkilökunnalle, ettei aio enää maksaa vuokraa, eikä halua mitään apua. Hän oli myös sanonut, ettei hänen elämällään ole mitään merkitystä. Nyt hänellä on henkilökunnan tietojen mukaan yhden kuukauden vuokra maksamatta. Naapuri on ilmoittanut hajuhaitasta, jonka epäilee tulevan Maijan asunnosta. Henkilökunta on havainnut, että tullessaan kotiin, Maijalla on useimmiten mukana miespuolisia vieraita.

Maijan sisko on käynyt muutaman kerran asumisyksikössä yrittäen tavoitella siskoaan mutta ei ole siinä onnistunut. Sisko on kertonut henkilökunnalle, että aikaisemmin sisarukset olivat hyvin läheisiä.

Miten tilanteessa voitaisiin toimia?

Y-SÄÄTIÖ

ysaatio.fi | m2kodit.fi

KIITOS!